

132384 - آیا شنیدن رُقیه ضبط شده، درخواست رُقیه به شمار می آید؟

سوال

آیا شنیدن رُقیه از روی گوشی در لفظ «**کسانی که درخواست رقیه می کنند**» وارد می شود؟ یا تنها کسی که به نزد راقی می رود از این زمره به حساب می آید؟ چنان که در حدیث آمده: «**هفتاد هزار تن از امت من بدون حساب وارد بهشت می شوند، آنان کسانی هستند که درخواست رقیه نمی کنند و چیزی را شوم نمی دانند و داغ نمی کنند و بر پروردگارشان توکل می کنند**».

پاسخ مفصل

اولاً:

مسلم (۲۱۸) از عمران بن حُصین . رضی الله عنه . روایت کرده که پیامبر . صلی الله علیه وسلم . فرمودند: «**از امت من هفتاد هزار تن بدون حساب وارد بهشت می شوند**». گفتند: آنان چه کسانی هستند ای رسول خدا؟ فرمود: «**آنان کسانی هستند که درخواست رُقیه نمی کنند و شوم انگاری نمی کنند و داغ نمی کنند و بر پروردگار خود توکل می کنند**».

و نزد مسلم (۲۲۰) از ابن عباس . رضی الله عنهما . روایت شده که «**لا یرقون**» (رقیه نمی کنند) که علما بر این لفظ چنین حکم کرده اند که وهم و اشتباهی از سوی راوی است و درست «**لا یسْتَرْقون**» (درخواست رقیه نمی کنند) است.

شیخ الاسلام ابن تیمیه . رحمه الله . می گوید:

«و نفرمود که «**لا یرقون**» (رقیه نمی کنند) اگر چه در برخی از طرق مسلم چنین آمده اما این اشتباه است زیرا پیامبر . صلی الله علیه وسلم . بر خودشان و دیگران رُقیه خواندند، اما درخواست نکردند که کسی بر ایشان بخواند زیرا مُسْتَرْقی کسی است که از دیگری درخواست دعا کند به خلاف راقی زیرا او دعا می کند [نه درخواست دعا]» (اقتضاء الصراط المستقیم: ۴۴۸).

ایشان . رحمه الله . می گوید:

«تفاوت میان «**راقی**» و «**مُسْتَرْقی**» این است که مُسْتَرْقی خواهان رقیه است و با قلب خود به غیر الله نظر دارد، اما راقی نیکوکار است و به دیگران سود می رساند» (المستدرک علی مجموع فتاوی ابن تیمیه: ۱۸/۱).

بر این اساس، یکی از صفات این هفتاد هزار تن این است که آنان از کسی نمی‌خواهند برایشان رقیه بخواند، زیرا معنای «**لا یَسْتَرْقُونَ**» این است که از دیگری خواهان رقیه نمی‌شوند، اما اگر انسان بر خودش رقیه بخواند یا بر دیگری رقیه بخواند این کار کراهتی ندارد.

ثانیا:

اما شنیدن رقیه از روی نوار یا گوشی یا دیگر دستگاه‌ها، آن‌طور که به نظر ما می‌آید از باب درخواست رقیه نیست.

شنیدن رقیه به این شکل ان شاء الله سودمند است و بسیاری از آن سود برده‌اند، هر چند بهتر آن است که انسان خودش بر خودش قرآن بخواند یا دیگری بر او بخواند.

شیخ ابن باز - رحمه الله - فتوا داده‌اند که خوانده شدن قرآن از طریق رادیو به طرد شیطان از خانه خواهد انجامید. (مجموع فتاوی‌ الشیخ ابن باز: ۴۱۳ / ۲۴).

والله اعلم